Standard Dispute Rules®

Regulile Standard de Soluţionare a Litigiilor/Disputelor (Standard Dispute Rules), denumite în continuare „Reguli", se aplică în cazul tuturor litigiilor de la nivel naţional (*intern*) şi internaţional (*transfrontalier/offshore*). Site-ul **www.lisdirect.net** reprezintă o platformă deschisă de soluţionare online a litigiilor ODR (Online Dispute Resolution) pentru depunerea şi gestionarea dosarelor.

I. Concilierea

Oricare dintre părţi poate solicita concilierea. Cererea de conciliere se realizează printr-o notă scrisă sau prin internet. Celelalte părţide sunt înştiinţate cu privire la această cerere de conciliere în termen de 10 zile lucrătoare şi după acoperirea costurilor administrative.
Solicitantul este înştiinţat cu privire la orice răspuns sau reacţie din partea celeilalte părţi. Atunci când soluţionarea cauzei prezintă o dificultate majoră, părţile pot apela la un expert sau pot numi un mediator pentru a evita intentarea unei acţiuni în justiţie.
Refuzul, neîndeplinirea sau neînapoierea protocolului semnat în termenul de o lună pun capăt la încercarea de conciliere şi lasă părţilor libertatea de a se adresa instanţei competente, tribunalul de (arbitraj).

II. Expertiza şi medierea

Toate părţile pot solicita împreună, în scris, expertiză sau mediere. Se va numi un expert sau un mediator în termen de 15 zile lucrătoare şi după acoperirea costurilor administrative. Fiecare parte suportă costurile unei astfel de acţiuni în mod egal. Expertul sau mediatorul se vor întâlni cu părţile în termen de 30 de zile de la numire şi vor prezenta fie un acord de mediere, fie un raport cât se poate de clar, în termen de 3 luni.

III. Arbitrajul

Articolul 1: Aplicare
Din 1958, arbitrajul a devenit o procedură recunoscută la nivel internaţional (Convenţia de la New York). Cu excepţia cazului în care părţile convin altfel, se vor aplica numai regulile de arbitraj din ţara care constituie locul arbitrajului pentru toate cazurile care nu sunt prevăzute în mod expres în prezentele reguli.

Articolul 2: Competenţa
Părţile care nu au prevăzut o clauză de arbitraj pot încheia un compromis arbitral în acest sens, când se iveşte un diferend.
O convenţie arbitrală trebuie să fie integrată într-un document semnat de ambele părţi sau în alte documente obligatorii prin lege. Litigiile care nu pot fi supuse legal arbitrajului vor fi inadmisibile. Dacă una dintre părţi refuză să participe la procedură sau dacă nu îşi prezintă argumentele în termenul prevăzut, şedinţa de arbitraj se va ţine şi în absenţa acestora şi se va pronunţa o sentinţă arbitrală.
Oricare dintre părţi poate solicita judecătorului să dispună măsuri cu caracter conservator sau provizoriu. Aceasta nu înseamnă că partea respectivă renunţă la convenţia arbitrală..

Articolul 3: Locul, dezbaterile şi limba
Locul arbitrajului se consideră a fi locul în care se pronunţă sentinţa arbitrală. Tribunalul Arbitral poate avea sediul în orice ţară. Cu excepţia cazului când s-a convenit altfel, instituţia de arbitraj este cea care stabileşte locul arbitrajului şi al dezbaterilor.
Părţile aleg limba în care se va desfăşura procedura. Procedura se poate desfăşura în mai multe limbi. În absenţa unei convenţii, limba (limbile) în care se va desfăşura procedura este/sunt cea/cele a/ale ţării de provenienţă a părţilor şi/sau limba engleză. Toate costurile aferente traducerii se plătesc de către partea care depune documente în altă limbă. Sentinţa arbitrală este scrisă în limba procedurii, în funcţie de locul unde va fi pusă în executare, dacă este diferită de limba engleză. Se poate solicita traducerea sentinţei arbitrale în limba statului unde va fi pusă în executare**.**
În principiu, procedura se desfăşoară în scris. Oricare dintre părţi are dreptul de a solicita dezbateri şi de a fi asistată sau reprezentată de un avocat sau împuternicit/mandatar, şi participaţi la ele prin conferinţă web*.

Articolul 4: Arbitrajul multipartit
• Conexarea cauzelor: dacă există cauze între aceleaşi părţi, care sunt în legătură sau indivizibile, instituţia de arbitraj (tribunalul arbitral) poate dispune conexarea acestor cauze în cazul în care părţile sunt legate de aceeaşi clauză / convenţie de arbitraj sau aceleaşi documente cu caracter obligatoriu. Conexarea nu este posibilă dacă s-a dat deja o sentinţă arbitrală „înainte să se judece" pe fond.
• Participarea altor părţi: părţile acordă oricărei terţe persoane dreptul de a interveni în procedură. Cealaltă persoană va accepta regulile procedurale printr-un acord. Aceast fapt este posibil doar cu de acordul tribunalului arbitral.

Articolul 5: Copii şi originale
Părţile trimit /pun la dispoziţie doar copii ale documentelor lor. Documentele originale se pot furniza doar la cererea Tribunalului Arbitral şi doar dacă există dubii. Doar aceste documente originale vor fi restituite în cursul şedinţei sau prin scrisoare recomandată.

A. Tribunalul Arbitral

Articolul 6: Misiunea
Tribunalul Arbitral decide autonom, chiar şi în cazurile în care una dintre părţi are obiecţii, cu privire la competenţa şi existenţa sau valabilitatea convenţiei de arbitraj. Instituţia de arbitraj trebuie informată imediat cu privire la orice alte decizii ale altor autorităţi judiciare în legătură cu litigiul nesoluţionat.
Recuzarea unui arbitru trebuie realizată printr-o cerere motivată (şi prin scrisoare recomandată) la biroul instituţiei în termen de 10 zile de la primirea înştiinţării despre componenţa Tribunalul Arbitral. Arbitrul contestat/recuzat este anunţat în mod corespunzător de către instituţie cu privire la acest lucru. Arbitrul contestat se va retrage în mod corespunzător în termen de 10 zile lucrătoare şau va înştiinţa partea contestatară că nu se va retrage.
În acest din urmă caz, va începe imediat o procedură specială pentru Curtea de arbitraj. Decizia acesteia nu este recurs.
Se va proceda la înlocuire conform regulilor care guvernează numirile noi.
Tribunalul Arbitral poate propune o mediere în cursul procedurii.
Tribunalul Arbitral poate decide autonom dacă să audieze părţile (sau pe reprezentaţii acestora), să citeze martori şi/sau să dispună o verificare la faţa locului şi, dacă e cazul, să numească experţi externi al căror raport va fi realizat în scris. Dacă pârâtul nici nu reacţionează în primă instanţă cu privire la cererea de arbitraj, nici nu răspunde la înştiinţarea cu privire la componenţa Tribunalului Arbitral, transmisă prin scrisoare recomandată, se pronunţă automat o sentinţă.
Misiunea tribunalului arbitral se termină de îndată ce grefierul este informat că cererea este retrasă.

Articolul 7: In echitate
Tribunalul Arbitral poate judeca potrivit temeiului de drept invocat, cu excepţia cazului în care părţile preferă în mod expres să renunţe la menţionarea /invocarea acestuia şi atunci când nu se exercită calea de atac.

Articolul 8: Numire
Cu excepţia cazului în care părţile au convenit altfel, instituţia de arbitraj va numi 1 arbitru pentru prima instanţă şi 3 pentru tribunalul arbitral învestit cu soluţionarea apelului (recursului) de la 2.500 € *. Dacă un arbitru decedează sau este împiedicat din punct de vedere legal, instituţia de arbitraj procedează la înlocuirea acestuia.

B. Pronunţarea

Articolul 9: Sentinţa
Sentinţa prevede şi stabilirea finală a plăţilor făcute în avans, partea care va plăti chitanţa pentru costurile procedurii sau proporţiile în care aceste cheltuieli sunt repartizare între părţi şi cui trebuie să plătească sau să returneze acestea. Părţile acceptă faptul că Tribunalul Arbitral poate decide *„ex officio"* chiar dacă nu au introdus concluzii cu privire la acest aspect.
Se acordă mandatarului „ex officio" o indemnizaţie pentru procedură, cu excepţia cazului când se convine altfel, care se stabileşte la 400 € sau se calculează de către instanţă în ţara locul arbitrajului.
Rezultatul unei soluţionări amiabile va fi inclus într-o hotărâre dacă părţile au decis acest lucru. Părţile se obligă să execute sentinţa.

Articolul 10: Termen
In decurs de 10 zile lucrătoare de la primirea ultimelor declaraţii (precizări la întâmpinare) din partea pârâtului sau înainte de termen (şedinţa de arbitraj), întregul dosar va fi pus la dispoziţia Tribunalului Arbitral de către instituţia de arbitraj. În decurs de 30 de zile lucrătoare, Tribunalul Arbitral se va pronunţa. Această perioadă poate fi prelungită de grefierul.
Fără o sentinţă în acest termen, procedura va fi suspendată, iar grefa poate extinde această perioadă din oficiu sau poate numi un nou Tribunal de Arbitraj. În acest caz, se va aplica numai articolul 10.

Articolul 11: Notificare
Notificarea sentinţei arbitrale se efectuează de către grefă prin scrisoare recomandată.

Articolul 12: Exequatur
In ţările în care legea permite acest lucru, Tribunalul de Arbitraj sau grefa pot cere declaraţia de încuviinţare a executării şi / sau exequaturul hotărârii arbitrale instanţei publice de judecată. Nu se trimite o a doua copie a acestei hotărâri.

C. Mini-arbitrajul

Articolul 13: Solicitare
Pentru o cerere de recuperare a unei datorii stabilite, care nu este contestată prin scrisoare recomandată în termen de 30 de zile de la data scadentă, se poate solicita un mini-arbitraj.

Articolul 14: Procedura
Este suficientă depunerea unei cereri (pe net) la Institutul de Arbiraj. În termen de 15 zile de la plata costurilor, instituţia de arbitraj înştiinţează imediat debitorul prin scrisoare recomandată cu privire la arbitraj, înregistrarea cererii şi numirea imediată a unui arbitru.
În cazul în care cererea este contestată la timp, cu dovada obiecţiunii sau motivarea acesteia, procedura de arbitraj continuă de la articolul 19 §2, iar instituţia de arbitraj numeşte *ex officio* un alt arbitru pentru analiza întâmpinării.
Dacă împotriva cererii nu se formulează întâmpinare în termen de 10 zile de la sesizare, se va pronunţa o sentinţă în primă instanţă în termen de 20 de zile.
Instituţia de arbitraj (registratorul) poate să refuze o cerere incompletă şi/sau să impună arbitrajul clasic de la articolul 15.

D. Arbitrajul clasic

Articolul 15: Iniţierea unei proceduri
Pentru a iniţia arbitrajul clasic, reclamantul (petentul) trebuie să trimită o cerere scrisă (16) părţii opuse, precum şi o „solicitare"(17) prin scrisoare recomandată la secretariatul instituţiei de arbitraj, cu referire la clauza de arbitraj.

Articolul 16: **Cererea de arbitrare**
Reclamantul invită în mod oficial partea opusă să îşi exprime punctul de vedere în termen de 15 zile lucrătoare. Cererea conţine şi o copie a sesizării ce urmează a fi transmise secretariatului instituţiei de arbitraj.

Articolul 17: **Sesizarea instituţiei de arbitraj**
Aceasta este transmisă la secretariat imediat după remiterea cererii de arbitrare. Aceasta conţine identitatea completă a părţilor, o descriere concretă a cererii (elemente principale, dozânzi, daune, documente, listă de inventar) şi o copie a cererii de arbitrare cu dovada trimiterii acesteia părţii opuse.

Articolul 18: Înregistrarea
Secretariatul confirmă părţilor primirea cererii/solicitării de arbitraj prin poştă simplă în termen de 15 zile lucrătoare.
Reclamantul este invitat să plătească în termen de 15 zile o sumă estimată de secretariat pentru costuri iniţiale.
Părţile care depun împreună o cerere (sau în cazul unui arbitraj ad hoc) se obligă în mod solidar să plătească onorariul în perioada prevăzută.
Dacă nu se plăteşte în termenul limită stabilit, cererea poate fi anulată *ex officio.*

Articolul 19: Termene
• In decurs de 15 zile lucrătoare de la sesizare, pârâtul trebuie să trimită întâmpinare (cerere reconvenţională) şi documentele anexate reclamantului, iar două copii la secretariat cu dovada trimiterii către reclamant.
• Cu excepţia cazului în care părţile convin altfel, sau dacă nu se plăteşte avansul solicitat pentru costuri, personalul auxiliar care a fost numit după expirarea termenului anterior va numi/desemna Tribunalul Arbitral şi va informa părţile cu privire la aceasta în termen de 20 de zile lucrătoare.
• În decurs de 15 zile lucrătoare de la primirea declaraţiei pârâtului, reclamantul trebuie să trimită ultimele precizări (concluzii) şi dovezi suplimentare pârâtului şi două copii către instituţia de arbitraj cu dovada trimiterii către partea opusă.
• In decurs de 15 zile lucrătoare de la primirea concluziilor reclamantului, pârâtul trebuie să trimită concluziile sale către reclamant şi două copii către instituţia de arbitraj cu dovada trimiterii către reclamant.
Reclamantul nu are dreptul să răspundă, decât dacă pârâtul depune elemente cu totul noi. Doar Tribunalul Arbitral poate decide în legătură cu aceasta. Concluziile şi documentele depuse în afara termenelor stabilite pot fi scoase din dezbateri.
Termenul oficial de remitere/primire la destinaţie a documentelor de mai sus este de 3 zile lucrătoare de la depunerea la oficiul poştal , pentru mandatele naţionale, şi 6 zile lucrătoare de la depunerea la oficiul poştal. In cazul expedierilor internaţionale. Orice întârziere independentă de voinţa expeditorului poate fi invocată de către acesta. Dovada trimiterii reprezintă chitanţa de la Oficiul Poştal. Ziua trimiterii nu se ia în calculul termenelor.
Părţile pot să prevadă sau să decidă să înlocuiască schimbul de înscrisuri menţionat mai sus cu programarea unei şedinţe (stabilirea unui termen imediat). In acest caz, aceasta va avea loc în decurs de o lună de la numirea Tribunalului Arbitral
Una dintr părţi poate solicita printr-o notă bine motivată, reducerea sau prelungirea termenelor sau admiterea unor concluzii suplimentare.
Secretariatul instituţiei de arbitraj decide autonom în legătură cu această solicitare şi poate prelungi (amâna) un termen dacă această amânare este utilă pentru proces.

Articolul 20: Cerinţe procedurale
Toate expedierile dintre părţi se realizează prin **scrisoare recomandată**, cu excepţia cazului în care se permite altfel de către părţi sau prin lege.
• Documentele sunt trimise către secretariatul instituţiei de arbitraj prin scrisoare recomandată, numerotate corespunzător, în DUPLICAT (cinci exemplare în recurs).
• Instituţia de arbitraj are dreptul să solicite părţilor copii care lipsesc şi/sau suplimentare sau să impună o taxă administrativă în plus pentru inconvenientul astfel creat.
• Părţile sunt scutite de obligaţia de a-şi trimite înscrisurile prin poştăcu scrisoare recomandată către secretariatul instituţiei de arbitraj, cu condiţia să le trimită prin **e-mail**, iar i între părţi cu condiţia să existe un acord reciproc în acest sens. Grefierul poate solicita întotdeauna o versiune imprimată.
• Pledoariile/ dezbaterile se pot desfăşura prin conferinţă online, dacă toate părţile convin asupra acestui fapt.

Articolul 20bis: Audieri *
Registrul poate solicita, din motive de siguranţă, sănătate, pandemie sau motive practice, ca dezbaterile să aibă loc printr-o conferinţă web.

Articolul 21: Arbitraj internaţional
Legea-cadru (UNCITRAL) este aplicabilă atât timp cât este complementară şi cât nu este contrară legislaţiei ţării instituţiei de arbitraj sau prezentului regulament. Dacă cel puţin una dintre părţile aflate în litigiu îşi are sediul în afara Uniunii Europene, toate termenele menţionate mai sus în prezentul regulament se vor dubla.

Articolul 22: Falimentul sau decesul unei părţi
Procedura va fi suspendată pentru o perioadă nedeterminată. La cererea uneia dintre părţi, procedura continuă după plata costurilor şi cu condiţia să se anunţe noua identitate a părţilor.

E. Recursul

Articolul 23: Termen
Oricare dintre părţi are dreptul de a înainta recurs împotriva unei sentinţe arbitrale în termen de 30 de zile calendaristice de la data poştală a comunicării oficiale a sentinţei din prima instanţă, cu excepţia cazului în care părţile, după ce au constat existenţa unui diferend între ele, au exclus în mod expres calea de atac şi, în acest caz, sentinţa în primă instanţă nu este atacabilă.
Dacă perioada de recurs începe şi se termină în timpul vacanţei legale a ţării stabilite ca loc al arbitrajului, recursul respectiv se va prelungi până la 15 zile din noul an judiciar. După expirarea acestui termen, nu mai este posibilă înaintarea unui recurs.

Articolul 24: Cererea
Cererea de recurs în cinci exemplare se trimite prin scrisoare recomandată la registratura instituţiei de arbitraj. La solicitarea oficială a instituţiei, reclamantul va plăti în termen de 15 zile lucrătoare înregistrarea şi avansul solicitat. Instituţia de arbitraj stabileşte acest avans în mod autonom. Dacă taxele şi costurile de înregistrare nu se plătesc în termen de 15 zile lucrătoare,cererea de recurs se anulează.
Procedura şi termenele de recurs sunt asemenea procedurii de la articolul 9, cu diferenţa că sesizarea se transmite de către instituţia de arbitraj după ce s-au plătit taxele şi costurile de înregistrare şi că această sesizare serveşte drept înregistrare a dosarului de arbitraj. Tribunalul Arbitral de Recurs este compus din trei arbitri pentru litigii de la 2.500 € *.
In materie de recurs, cu excepţia cazului în care nu se prevede altfel, locul arbitrajului este acelaşi ca şi în primă instanţă.

IV. Costuri

Costul administrativ este de 100 € pentru fiecare cerere depusă pe site-ulwww.lisdirect.net. Documentele pot fi transmise separat prin poştă sau e-mail.

a) Conciliere: maxim 100 € pentru o cerere de recuperare şi taxa de la IV.b. pentru toate celelalte cereri.
b) Expertiza sau mediere: este limitată la jumătate din V.d. de mai jos.
c) Mini-arbitraj: 50 € pentru fiecare parte, 150 € pp pentru pretenţii bănesti cu valori peste 15.000 €.
d) Arbitrajul clasic
   Părţile care depun o cerere plătesc în avans în termen de 15 zile după sesizarea secretariatului/instituţiei de arbitraj, sub sancţiunea inadmisibilităţii în primă instanţă sau a anulării cererii de recurs..
   1) Pentru înregistrarea solicitării şi numirea Tribunalului Arbitral costul pentru fiecare parte în primă instanţă este de 100 € şi 200 € pentru recurs.
   2) **Costurile arbitrajului** pentru fiecare arbitru sunt de : 500 € plus un procent maxim din valoarea cererii. Fiecare parte plăteşte comisionul în euro pentru aplicarea cererea sa, cererea reconvenţională şi cerinţa suplimentară. după cum urmează:
      - primul nivel până la 25.000 : 7 %
      - al doilea nivel de la 25.000 la 100.000 : 3,5 %
      - al treilea nivel de la 100.000 la 500.000 : 1 %
      - al patrulea nivel de la 500.000 la 1.000.000 : 0,75 %
      - al cincilea nivel de la 1.000.000 la 10.000.000 : 0,40 %
      - al şaselea nivel de la 10.000.000 la 50.000.000: 0,03 %
      - al şaptelea nivel de la 50.000.000 : 0,015 %
   3) **Cheltuieli excepţionale**
      Cheltuielile prevăzute pentru audieri, audierea martorilor, înfăţişarea părţilor, sentinţa provizorie, expertiza, cercetarea, vizitele în teren, deplasările, redeschiderea dezbaterilor, traduceri, copii, corecţii, înştiinţări, suspendări, provocare, întrerupere, returnarea documentelor sau orice costuri apărute în afara prezentului regulament, nu sunt incluse şi se estimează separat de către instituţia de arbitraj sau Tribunalul Arbitral şi vor fi plătite de către una sau mai multe părţi.
   Dacă valoarea obiectului disputei nu poate fi stabilită/estimată, instituţia de arbitraj va stabili suma necesară pentru acoperirea costurilor şi a cheltuielilor procedurale.
   Doar în cazul încheierii unei proceduri arbitrale, în prima instanţă, înainte de notificarea părţilor cu privire la componenţa Tribunalul Arbitral, costurile de arbitraj se reduc la jumătate din onorariile deja achitate.
e) General
• Când nu depunepţi o cerere online prin intermediul www.lisdirect.net, există un cost suplimentar de 200 EUR care nu poate fi recuperat de la contrapărţi. Acest lucru nu se aplică arbitrajului în gradul de recurs. Documentele pot fi trimise separat prin poştă sau prin e-mail.
• Toate costurile nu includ taxe sau impozite şi sunt dublate dacă o parte este situată în afara Europei.
• Sumele plătite nu pot fi revendicate.
• Grefa poate accepta comisioane sau o garantie bancara, sau poate acorda o reducere sau un răgaz în cazul unor dificultăţi financiare grave, şi poate suspenda procedura în orice moment sau poate opri transmiterea unei sentinte, daca taxele sau cheltuielile solicitate, nu sunt platite depozitelor.

V. Arbitrajul ad hoc

Părţile care întocmesc propriul Tribunal de Arbitraj pot să încredinţeze sarcinile grefei si apelului Curtii de arbitraj sarcinile registrului şi apelului.
Un arbitru (judecator) îşi poate accepta misiunea doar dacă acceptă prezentul regulament şi dacă procedura se desfăşoară sub auspiciile Institutului de Arbitraj.
Cu excepţia cazului în care se convine altfel, fiecare parte plăteşte arbitrul său şi, dacă o parte nu îşi plăteşte arbitrul în termen de 30 de zile de la numire, această parte îşi pierde dreptul de a-şi numi arbitrul.
Această sarcină va fi transferată imediat la grefa Institutului de Arbitraj, precum şi eventuala numire a fiecărui arbitru sau preşedinte suplimentar.
Institutul de Arbitraj va percepe o taxă fixă de 10% din barema (IV, d, 2) menţionată mai sus, cu un minim de 800 € (fără TVA) pentru activitatea de grefa a instanţelor.

VI. Standard Dispute Rules

Dacă nu s-a convenit altfel între părţi, Institutul de Arbitraj din Bruxelles îşi va asuma toate operaţiunile administrative, ca instituţie de arbitraj, sau va desemna un alt organism care va fi învestit cu organiyarea şi supravegherea procedurii arbitrale conform prezentului regulament.
Un membru al comisiei, personal, un secretar, un angajat al instituţiei de arbitraj sau un arbitru nu pot fi responsabili pentru acţiunile lor sau pentru neglijenţa în legătură cu sau în domeniul de aplicare al regulilor, cu excepţia imprudenţei personale sau intenţionate. Toate disputele vor fi soluţionate doar prin arbitraj.
Numai părţile sunt responsabile pentru cerinţele lor şi documentele pe care le depun.
Aceste reguli pot fi modificate în orice moment. Modificările nu se aplică în cazul unui arbitraj aflat deja pe rol („lis pendens"). Interpretarea Standard Dispute Rules (Reguli standard privind litigiile) şi a aplicării corecte a acestora este de competenţa Institutului de Arbitraj, organizaţie non-profit, 13 Avenue J.Bordet, la 1140 Bruxelles.

Regulile intră în vigoare de la 1 ianuarie 2018 (* de la 1.09.2020)

© Înregistrare legală 1998,2001,2004,2006,2007,2011,2013 & D/2018/6878/1

RO [en, fr, nl, es, de, pt, it, ru]

INSTITUTUL DE ARBITRAJ
13, Avenue Jules Bordet, 1140 BRUXELLES
+32 (0)2 - 319 41 03 (9-12)
info@euro-arbitration.org www.euro-arbitration.org
www.mini-arbitrge.eu www.arbitrage.brussels
Claim online : www.lisdirect.net claims@lisdirect.net